

Izveštaj o Godišnjem programu rada

Katedre Čakavskog sabora Buzet za 2023. godinu

1. Organizacija Znanstvenog skupa

U okviru 54. znanstvenog skupa Buzetski dani povodom Subotine u rujnu (u petak 1. rujna 2023.) planiralo se u okviru prvog tematskog bloka obilježiti 40. obljetnicu istraživačkog projekta "Rašporski kapetanat i mletački obrambeni sustav kontinentalne Istre". Na inicijativu Istarskog vodovoda Buzet ovogodišnji Buzetski dani organizirani u suradnji s Istarskim vodovodom Buzet i bili su posvećeni obilježavanju 90. obljetnice IVB, te se ranije planirana tema nije mogla zbog njezinog značenja uklopiti u program redovnog skupa u okviru Subotine. Predsjedništvo Katedre donijelo je odluku da se 40. obljetnica dovršetka istraživanja kulturno-povijesne Buzeta obilježi krajem studenoga, uoči rođendana mr. Bože Jakovljevića – da se tada održi poseban novi program kako bi se ovoj značajnoj obljetnici posvetila pozornost koju zaslužuje.

Dana 1. rujna 2023. godine 54. po redu Znanstveni skup u velikoj dvorani Narodnoga doma. Skup je započeo minutom šutnje i sjećanjima na dva nezaobilazna imena koju su obilježila Buzetske dane - mr. Božu Jakovljevića koji je preminuo neposredno nakon prošlogodišnjeg skupa i prof. emeritusa dr. Miroslava Bertošu koji je preminuo prije ovogodišnjeg Skupa.

Skup je organiziran u suradnji s IVB kako bismo kao Katedra koja svoje djelovanje temelji na izučavanju i promicanju materijalne i nematerijalne baštine na području Bužeštine, dali svoj skromni doprinos velikoj obljetnici koju IVB obilježava. Obzirom su nam posljednjih šest godina čak 4 puta Buzetski dani bio tematski određeni, željeli smo ipak na Skupu ostaviti prostor našim stalnim suradnicima koji neumorno svoje vrijeme provode u arhivima i knjižnicama, iščitavajući zapise, donoseći nam tragove buzetske prošlosti stoga prvi dio skupa nije bio vezan uz središnju temu Skupa.

U prvom dijelu izlagali su :

- dr. sc. Zdenko Balog (Križevci) **Smrt u Roču zu 17. stoljeću**
- prof. dr. sc. Slaven Bertoša (Sveučilište Jurja Dobrile, Filozofski fakultet u Puli) **Austrijski podanici iz Vodica i Novaka u pljački Koprastine (1601.)**
- mr. sc. Jakov Jelinčić (Pazin) **Neki podaci o zanimanjima i socijalnom statusu u Buzetu od 1821. do 1867. godine**
- Josip Šiklič (Katedra Čakavskog sabora za povijest Istre, Pazin) **Demografska kretanja u Gradu Buzetu 2011. – 2021.**

Drugi dio Skupa bio je posvećen obilježavanju 90. obljetnice IVB. Na početku je kao uvod prikazan film snimljen 1933. godine uoči otvaranja Istarskog vodovoda. Film sadrži scene iz Buzeta, pumpne stanice Sv. Stjepan i sa središnje svečanosti otvaranja u Bujama. Živa nas je slika poput vremeplova vratila u prošlost. Prisutne je pozdravio gradonačelnik Damir Kajin a uvodnim izlaganjem prisutnima se obratio i direktor IVB Mladen Nežića upoznavši prisutne sa složenim razvijenim i modernim sustavom kakav je IVB danas.

Slijedila su izlaganja:

- Tajana Ujčić (Pula) **Na izvorima Istarskog vodovoda**
- Matija Nežić (Buzet) **Memoria Pinguentina: Izgradnja Istarskog vodovoda u Buzetu**
- doc. dr. sc. Paulo Ščulac (Građevinski fakultet Rijeka) **Armiranobetonska kupola iznad izvora Sv. Ivan u Buzetu – projekt i izgradnja**

- Korado Korlević (Zvezdarnica Višnjan) ***Predviđanja i izazovi klimatskih promjena***
- dr. sc. Josip Rubinić (GEO-5 Rovinj) ***Vodni resursi Istarskog vodovoda – jučer , danas i sutra***
- Dragan Kranjčić (Istarski vodovod Buzet) ***Povezivanje izvorišta u sustavu Istarskog vodovoda d.o.o.***
- Dejan Hren (Istarski vodovod Buzet) ***Planovi sigurnosti vode (tranzicija s HACCP-a).***

Skup Buzetski dani tradicionalno promiče baštinu, njezino održavanje i očuvanje, promiče lokalnu povijest, umjetnost i kulturu te održava kontinuirano čvrste temelje lokalne tradicije. Listajući stranice najstarijih brojeva Buzetskog zbornika u kojima su trajno pohranjena izlaganja od početaka održavanja Skupa, ovogodišnjim izlaganjima predstavljanjem aktualnih tema na završnom dijelu Buzetskih dana, na ovogodišnjem 54. znanstvenom skupu na svojevrsan smo način evocirali Katedrine početke iz 70.-ih godina kada su se na Skupu razmatrali opći problemi Buzeštine i ovog dijela ali tada „nerazvijene“ ruralne Istre. Tema kojoj je bio posvećen ovogodišnji Skup svjedoči o sasvim drukčijoj slici Buzeta i Buzeštine, ali i šire. Povijesno gledano, IVB razvijao se ruku pod ruku s potrebama stanovništva, s razvojem gospodarstva, industrije, turizma i bio jedan od faktora koji su pridonijeli da cijela regija, Istra, dosegne stupanj razvijenosti kakav ima danas.

2. 40. obljetnica istraživačkog projekta “Rašporski kapetanat i mletački obrambeni sustav kontinentalne Istre”.

Dana 24. studenog 2023. godine u prostorima palače Verzi Katedra Čakavskog sabora Buzet i Pučko otvoreno učilište „Augustin Vivoda“ u suradnji s Institutom za povijest umjetnosti u Zagrebu organizirali su i održali **prigodni znanstveni skup i okrugli stol povodom 40. obljetnice istraživačkog projekta “Rašporski kapetanat i mletački obrambeni sustav kontinentalne Istre”.**

Datum održavanja ovog Skupa povezali smo uz sjećanje na pok. mr. sc. Božu Jakovljevića (25. XI. 1926. – 12. IX. 2022.), osnivača buzetske Katedre i osobu koja je gotovo dva desetljeća bila nositelj aktivnosti zaštite spomenika u Buzetu.

U okviru istraživanja koja je Institut za povijest umjetnosti u Zagrebu provodio u Buzetu 1983. godine održani su tematski skup i izložba „Dokumentacija o istraživanju i prijedlozi za zaštitu Starog grada“. Dokumentacija koja je proizašla iz tog projekta nezaobilazan je izvor za proučavanje povijesno-građevinskog razvoja grada, a označila je početak organizirane zaštite spomenika na području Grada Buzeta. Kako se ove 2023. godine navršilo 40 godina od tog skupa i izložbe, Katedra je obljetnicu odlučila obilježiti skupom i okruglim stolom se okupilo sudionike projekta, dionike koji trenutno provode zaštitu spomenika te sve zainteresirane za tematiku obnove i revitalizacije kompleksnih kulturno povijesnih cjelina poput one buzetske. Izlaganja na Skupu održanom u studenome održali su:

- dr. sc. Katarina Horvat Levaj (Institut za povijest umjetnosti, Zagreb) ***Gradovi-tvrđave Rašporskog kapetanata – od konzervatorskih elaborata 1980-ih godina do konzervatorskih podloga danas***
- Elena Grah Ciliga (Grad Buzet) ***Organizirana zaštita kulturno-povijesnih spomenika na području Grada Buzeta***
- Nataša Nefat (Konzervatorski odjel u Puli) ***Post festum...obnova povijesne jezgre Buzeta od osnutka Konzervatorskog odjela u Puli***

- Sandra Jakopec, Nikola Franić (APE d.o.o., Zagreb) **Implementacija konzervatorskih podloga za kulturno-povijesne cjeline u Urbanističke planove uređenja na primjeru kulturno-povijesne cjeline grada Buzeta**
- Matija Nežić (Katedra Čakavskog sabora Buzet) **Obitelj Bocchina i njihova ostavština u Buzetu**
- dr. sc. Petar Puhmajer (Hrvatski restauratorski zavod, Zagreb) **Palača Bocchina (Bigatto) u Buzetu na razmeđi venecijanskih i furlansko-kranjskih utjecaja**
- Ljerka Metež, Ana Dumbović (Zagreb) **Palača Verzi; od srednjovjekovne inzule do barokno-klasicističke palače**

3. Tisak Buzetskog zbornika

Kako objavljivanje Zbornika najvećim dijelom ovisi o dovršetku i predaji rukopisa od strane autora u 2023. godini nisu prikupljeni svi tekstovi te nije objavljen planirani dvobroj Buzetskog zbornika knjiga 48.-49. Prikupljeni su i tekstovi za 50. knjigu Buzetskog zbornika.

4. Istraživanje buzetske povijesti – M. Bertoša/ „Ljudi i društvo u Buzetu polovicom 18.st.“

Krajem kolovoza 2023. godine umro je prof. Miroslava Bertoša s kojim je još 2016. godine bila ugovorena suradnja na izradi rukopisa knjige radnog naslova „LJUDI I DRUŠTVO U BUZETU POLOVICOM XVIII. STOLJEĆA Previranje života u jednom kaštelu predindustrijske Europe“ prof. Miroslava Bertoše. Da bi prof. Bertoša mogao nastaviti istraživački rad i dovršiti rukopis knjige, u 2022. godini bile su nabavljene i kopije potrebnih dokumenta iz Venecije. Rukopis je ostao nedovršen. Zbog važnosti koje je ovo izdanje trebalo imati za buzetsku historiografiju, Katedra i dalje ovaj sadržaj ima u godišnjem programu rada. Pokušat će se uspostaviti suradnja s nasljednicima prof. Bertoše kao bi se došlo do dijela rukopisa i eventualno u suradnji s njima iznašao model dovršetka djela u koautorstvu.

URBROJ:3/2024

Buzet, 8. veljače 2024.

predsjednica

Elena Grah Ciliga